

Norge – verdensledende på offshore HMS?

Av Prof.em. Jan Erik Vinnem, Preventor AS, 24.5.2021

Det har vært en norsk målsetting i 20 år at Norge skal være verdensledende på offshore HMS. Det er gjentatt i flere stortingsmeldinger, av bransjeforeningen Norsk olje og gass, og i diverse foredrag og taler av politikere og industriledere.

Så kan en spørre seg: Er vi verdensledende? Er vi på vei til å bli det? Hva vil det si å være verdensledende? Vi skal prøve å gi noen svar her.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) har mange aspekter og dimensjoner, vi kan snakke om arbeidsulykker og -skader, storulykker, arbeidsbetinget sykdom, fysisk og psykososialt arbeidsmiljø, indre og ytre miljø, opplevelse av risiko, det finnes også andre aspekter som kan inkluderes.

Langt i fra alle disse dimensjonene er lett målbare. RNNP-rapportene som Petroleumstilsynet utgir årlig, forsøker å måle trender for mange av disse dimensjonene. Men Norge er i en særstilling her, ingen andre land har som målsetting å publisere tilsvarende omfang av erfaringsdata.

Det eneste datagrunnlag som gir et visst grunnlag for å kunne sammenligne ulike lands sokler er de data som International Regulators Forum (IRF) har publisert i mer enn 10 år. Men selv her er det store begrensninger:

- Kun 11 lands myndigheter er medlemmer av IRF
- Kun et fåtall parametere dekkes av rapporteringen i IRF
- Langt fra alle 11 land rapporterer kontinuerlig på alle parametere som IRF dekker

De parameterne som IRF dekker (2018 er siste år tilgjengelig) er følgende:

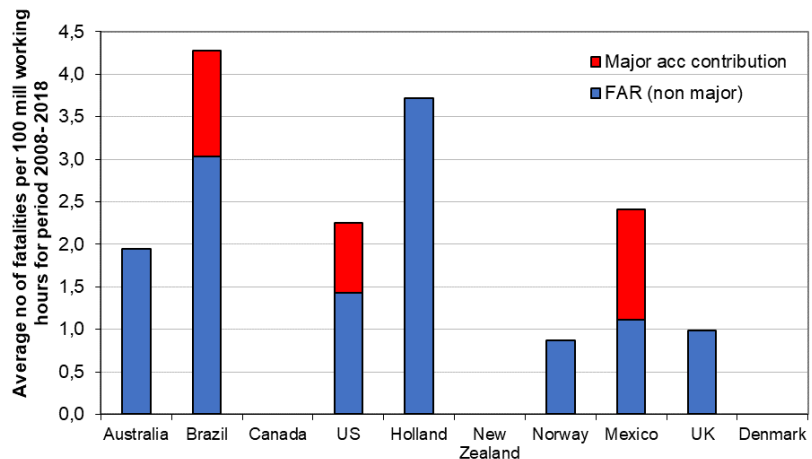
- Ulykkesdødsfall
- Alvorlig personskade
- Fraværsskade (1–3 dagers fravær)
- Alvorlige gasslekkasjer
- Signifikante gasslekkasjer
- Alvorlige kollisjoner
- Mindre alvorlige kollisjoner
- Alvorlige branner
- Mindre alvorlige branner
- Alvorlige hendelser med tap av brønnskontroll
- Mindre alvorlige hendelser med tap av brønnskontroll

Dessuten oppgis følgende data for normalisering:

- Totalt antall arbeidstimer
- Total gassproduksjon
- Antall offshore konstruksjoner
- Antall brønnrelaterte aktiviteter

I boka *Offshore Risk Assessment* (Vinnem & Røed, Springer, 2020) har vi gjort sammenligninger av alvorlige gasslekkasjer og omkomne i arbeidsulykker for de landene i IRF som oppgir slike data. Vi har oppdatert med de sist tilgjengelige data for denne artikkelen.

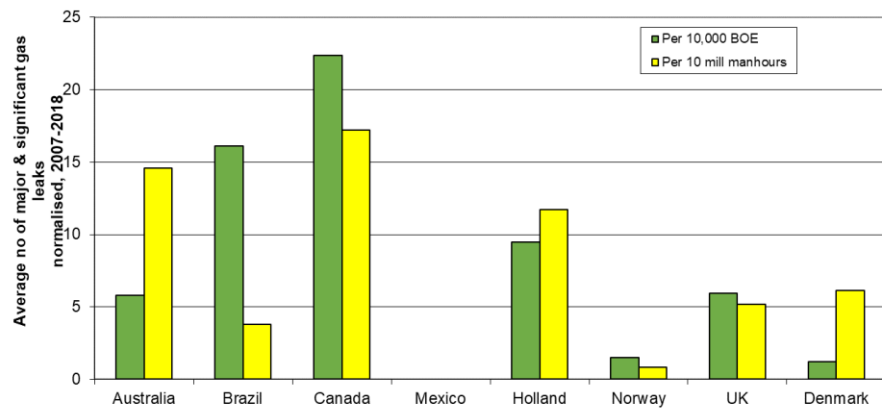
Figuren viser FAR-verdier (antall omkomne per 100 millioner arbeidstimer) for de ti landene som oppgir slike data. Noen land har så lavt aktivitetsnivå at det ikke er å forvente at en skal ha omkomne. (Aktivitetsnivået i Canada, New Zealand og Danmark er til sammen under 25 % av aktivitetsnivået i Norge.)

Av de land som har hatt omkomne i perioden

2008–2018, er Norge lavere enn alle andre land. Legg merke til at figuren er uttrykt i omkomne per 100 millioner arbeidstimer, ofte er det uttrykt per oppholdstime, da ville verdiene bli redusert med 50 %, men forholdet mellom de ville bli det samme.

Denne figuren viser betydelige gasslekkasjer normalisert mot produksjonsvolum og arbeidstimer. Mexico oppgir ikke tall for perioden, kun for enkelte år. Igjen framstår det at frekvensene i Norge når begge

normaliseringer ses i sammenheng totalt sett er lavest.

Det framgår derfor at på de to parameterne som det er mulig å gjøre sammenligninger for, kommer norsk petroleumsindustri best ut. Det er derfor et for å hevde at Norge i flere år har vært verdensledende på HMS offshore, basert på målbare parametere. Dessuten er Norge alene om å fokusere på et bredt utvalg av andre parametere gjennom RNNP.